

De gentibus Indiae et Bragmanibus

Παλλαδίου περί τῶν τῆς Ἰνδίας ἔθνῶν καὶ τῶν Βραγμάνων

1.1 Ἡ πολλὴ φιλοπονία σου καὶ φιλομαθία καὶ φιληκοῖα καὶ φιλοθεΐα, ἀνδρῶν ἀρίστων ἐγκαλλώπισμα, καὶ ἕτερον ἡμᾶς προε τρένατο προσδιηγήσασθαι πρᾶγμα ὑπερβολῇ φιλοσοφίας γέμον. κινούμενοι τοίνυν ἡμεῖς τῇ σῇ φιληκοῖα πρὸς τοῖς εἰρημένους προσεξηγησόμεθά σοι καὶ τὸν τῶν Βραγμάνων βίον, ὧν μὲν ἐγὼ οὔτε τὴν πατρίδα ἰστόρησα οὔτε τοῖς ἀνδράσι συντετύχηκα. πόρρω γάρ εἰσιν ἀπωκισμένοι καὶ τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῆς Σηρικῆς τῷ Γάγγῃ παροικούντες ποταμῶ, ἐγὼ δὲ εἰς τὰ ἀκρωτήρια μόνον ἔφθασα τῆς Ἰνδικῆς πρὸ ἐτῶν ὀλίγων μετὰ τοῦ μακαρίου Μωϋσέως τοῦ ἐπισκόπου τῶν Ἀδουληνῶν· καὶ ἀγρίῳ καύματι ληφθεῖς-τοῖ οὔτου ὄντος ὡς τοῦ ὕδατος ἐκ τῆς πηγῆς ἀναβλύζοντος ψυχροτάτου εἰς ὑπερβολὴν καὶ ληφθέντος ἐν ἀγγείοις παραχρήμα βράσσειν- τοῦτο τοίνυν θεασάμενος αὐθις ὑπέστρενα μὴ στέξας τὸν καύσωνα. ὁ δὲ Γάγγης οὗτος ποταμὸς καθ' ἡμᾶς ἐστὶν ὁ καλούμενος Φεισῶν, ὁ ἐν ταῖς γραφαῖς κείμενος, εἷς ὧν τῶν τεσσάρων ποταμῶν τῶν λεγομένων ἐξίναται ἐκ τοῦ παραδείσου. 1.2 Διήγημα δὲ φέρεται Ἀλεξάνδρου τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως ἐξηγησαμένου ποσῶς τὸν βίον αὐτῶν· κάκείνῳ δὲ τάχα ὑπῆρχεν ὡς ἐκ παρακούσματος· οὔτε γὰρ αὐτός, ὡς οἶμαι, τὸν Γάγγην ἐπεραιώθη, ἀλλ' ἄχρι τῆς Σηρικῆς φθάσας, ἔνθα τὸν μέταξον οἱ σῆρες τίκτουσιν, κάκει λιθίνην στήλην στήσας ἐπέγραψεν· Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἔφθασε μέχρι τοῦ τόπου τούτου. 1.3 ἐγὼ δὲ ποσῶς τὰ περὶ τῶν Βραγμάνων δεδύνημαι μαθεῖν παρά τινος Θηβαίου σχολαστικοῦ, ἐκουσίως μὲν τὴν ἀποδημίαν ποιησαμένου, ἀκουσίως δὲ τῇ αἰχμαλωσίᾳ περιπεσόντος. οὗτος, ὡς ἔλεγεν, ἀφυῆς ἐγεγόνει ἐν τῇ δικανικῇ καὶ ἀκηδία ληφθεῖς ἐκίσησεν οὕτως τὴν τῶν Ἰνδῶν ἱστορήσαι χώραν. 1.4 καὶ διαπλεύσας μετὰ πρεσβυτέρου ταύτην κατέλαβε πρῶτον τὴν Ἀδούλην, εἶτα μετ' ἐκείνην τὴν Αὐξομήνην, ἐν ἧ ἦν καὶ βασιλίσκος μικρὸς τῶν Ἰνδῶν ἐκεῖ καθεζόμενος. ἐκεῖ δὲ χρονίως καὶ πολλὴν συνήθειαν κτησάμενος ἠθέλησε καὶ ἐπὶ τὴν Ταπροβάνην εἰσελθεῖν νῆσον, ἔνθα εἰσὶν οἱ λεγόμενοι Μακρόβιοι· ζῶσι γὰρ εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην ἕως ἑκατὸν πενήκοντα ἐτῶν οἱ γέροντες δι' ὑπερβολὴν τῆς τῶν ἀέρων εὐκρασίας καὶ ἀνεξερευ νήτου κρίματος θεοῦ. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ νήσῳ καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς κατοικεῖ τῶν Ἰνδῶν, ὃ πάντες οἱ βασιλίσκοι τῆς χώρας ὑπόκεινται ὡς σατράπαι, καθὼς αὐτὸς ὁ σχολαστικὸς ἡμῖν διηγήσατο μάθων καὶ αὐτὸς παρ' ἐτέρων· οὐ γὰρ δεδύνηται οὐδ' αὐτὸς εἰς τὴν νῆσον εἰσελθεῖν. 1.5 παράκεινται γὰρ ταύτῃ τῇ νήσῳ (εἰ μὴ ψευδὲς ἐστὶ τὸ λεχθέν) ὡς χίλια ἄλλαι νῆσοι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐμβαλλούσης εἰς αὐτάς. ἐπεὶ τοίνυν ὁ μαγνητικὸς λίθος ὁ τὸν σίδηρον ἐπισπώμενος ἐν ἐκείναις γίνεται ταῖς νήσοις ταῖς λεγομέναις Μανιόλοις, ὃ ἂν ἀπέλθῃ πλοῖον σιδηροῦς ἔχον ἥλους κατέχεται ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου φύσεως μὴ δυνάμενον παρελθεῖν· ἐστὶ δὲ ἰδικῶς τὰ διαπερῶντα πλοῖα εἰς ἐκείνην τὴν μεγάλην νῆσον ἄνευ σιδήρου ἐπιούροις ξυλίνοις κατεσκευασμένα. 1.6 ἔχει δὲ, φησι, καὶ πέντε ποταμοὺς μεγίστους ἢ νῆσος αὕτη, ἐν οἷς νῆες διαπορεύονται. ὡς δὲ διηγοῦντο αὐτῶ οἱ ἐκεῖθεν, οὐδέποτε ὀπώρα λείπει ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τῆς νήσου· ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ, φησι, ὅς μὲν ἀνθεὶ κλάδων, ὅς δὲ ὀμφακίζει, ὅς δὲ καὶ τρυγᾶται {οὔτε ἄμπελος ὀμφακίζει οὔτε τρυγᾶται}. ἔχει δὲ καὶ φοίνικας καὶ τὸ κάρυον τὸ μέγιστον τὸ Ἰνδικὸν καὶ τὸ λεπτόν τὸ ἀρωματίζον. ζῶσι δὲ οἱ οἰκίτορες τοῦ τόπου ἐκείνου γάλακτι καὶ ὀρύζῃ καὶ ὀπώρᾳ, ἐρίου οὐ τικτομένου παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' οὐδὲ λίνου, προβάτων δὲ δέρματα καλῶς εἰργασμένα περὶ τὴν ὄσφυν περιτίθενται μόνον. ἐστὶ δὲ καὶ πρόβατα τετριχωμένα ἄνευ ἐρίου γαλακτιφόρα λίαν πλατείας ἔχοντα οὐράς. κέχρηται δὲ καὶ

κρεωφαγία αἰγῶν καὶ προβάτων· χοῖρος γὰρ ἀπὸ Θηβαΐδος οὐκέτι εὐρίσκεται ἐν τοῖς μέρεσιν Ἰνδίας ἢ Αἰθιοπίας δι' ὑπερβολὴν καυμάτων. 1.7 διηγείτο οὖν οὗτος ὁ σχολαστικός, ὅτι ἀπὸ τῆς Αὐξούμης εὐρών τινας πλοιαρίους διαβαίνοντας Ἰνδοὺς ἐμπορίας χάριν ἐπειράθη ἐνδότερον ἀπελθεῖν· καὶ φθάσας ἐγγὺς τῶν καλουμένων Βισάδων τῶν τὸ πίπερ συναγόντων· ἔθνος δὲ ἐστὶν ἐκεῖνο πάνυ σμικρότατον καὶ ἀδρανέστατον, λιθίνοις σπηλαίοις ἐνοικοῦντες, οἵτινες καὶ κρημνοβατεῖν ἐπίστανται διὰ τὴν τοῦ τόπου συστροφὴν καὶ τὸ πίπερ οὕτως ἀπὸ τῶν θάμνων συνάγουσι· δενδρύφια γὰρ εἰσι κολοβά, ὡς ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ σχολαστικός. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Βισάδες ἀνθρωπάρια κολοβά μεγαλοκέφαλα, ἄκαρτα καὶ ἀπλότριχα· οἱ δὲ λοιποὶ Αἰθίορες καὶ Ἰνδοὶ μέλανές εἰσιν καὶ νεανικοὶ καὶ φριζότριχες. 1.8 "ἐκεῖθεν δέ", φησι, "κατασχεθεὶς ὑπὸ τοῦ δυναστεύοντος πραγμάτων ἐπειρώμην ὡς τολμήσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν· καὶ οὔτε ἐκεῖνοι τὴν ἀπολογία ἐδέχοντο τὴν ἐμὴν μὴ ἐπιστάμενοι τὴν διάλεκτον τῆς ἡμετέρας χώρας, οὔτε δὲ ἐγὼ τὰς παρ' ἐκεῖ νων εὐθύνας εἰς ἐμὲ γινομένας ἐγνώριζον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ τὴν ἐκείνων ἠπιστάμην γλώσσαν, μόναις δὲ ταῖς διαστροφαῖς τῶν ὄνων ἀλλήλοις ἐστοιχοῦμεν γνώριμα σημεῖα. ἐγὼ μὲν τὰς ἐκεῖ νων ἐγκληματώδεις φωνὰς ἐκ τοῦ ὑφαίμου τῆς χροῆς τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ ἀγρίου τρισημοῦ τῶν ὀδόντων καὶ τῶν κινήσεων τὴν τῶν λεγομένων παρ' αὐτῶν ἐστοχαζόμεν δύναμιν, ἐκεῖνοι δὲ αὖ πάλιν ἐκ τοῦ τρόμου τοῦ ἐμοῦ καὶ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς ὠχρότητος τοῦ προσώπου τό τε τῆς ψυχῆς ἐλεεινὸν διὰ τῆς τοῦ σώματος δειλίας ἐναργῶς κατεμάνθανον. 1.9 κατασχεθεὶς οὖν παρ' αὐτοῖς ἐξαετίαν ὑπηρετήσα, τῷ ἀρτοκοπεῖω παραδοθεὶς εἰς ἐργασίαν. ἦν δὲ τὸ ἀνάλωμα τοῦ βασιλέως αὐτῶν, φησι, μόδιος εἰς σίτου εἰς ὄλον αὐτοῦ παλάτιον, κάκεῖνος οὐκ οἶδα πόθεν φερόμενος. οὕτως δέ, φησιν, ἐν τῇ ἐξαετία ἡδυνήθη πλεῖστα ἐκ τῆς γλώσσης αὐτῶν σημειώσασθαι, δι' ὧν καὶ τὰ παρακείμενα λοιπὸν ἔθνη μεμάθηκα. 1.10 ἀπελύθη δέ, φησιν, ἐκεῖθεν τῷ τρόπῳ τούτῳ· ἕτερος βασιλεὺς ποιήσας μάχην μετὰ τοῦ κατέχοντός με διέβαλεν αὐτὸν πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα τὸν ἐν Ταπροβάνῃ νήσῳ καθεζόμενον ὡς ἄνδρα ἀξιόλογον Ῥωμαῖον αἰχμάλωτον λαβὼν τοῦτον ἔχει εἰς ὑπηρεσίαν ἀγενεστάτην. ὁ δὲ πέμψας κριτὴν ἕνα καὶ μαθῶν τὸ ἀκριβὲς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσκοδαρῆναι ὡς ὑβρίσαντα Ῥωμαῖον· πάνυ γὰρ τιμῶσι τε καὶ φοβοῦνται τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὡς δυναμένην καὶ τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἐπιβῆναι δι' ὑπερβολὴν ἀνδρείας καὶ εὐμηχανίας. 1.11 ἔλεγεν οὖν οὗτος ὅτι οἱ Βραγμαῖνες ἔθνος ἐστὶν οὐ προαιρέσει ἀποτασσόμενον ὡς οἱ μοναχοί, ἀλλ' ἔλαχον τὸν κληρὸν τοῦτον ἄνωθεν καὶ ἐκ θεοῦ κριμάτων, τὴν τοῦ ποταμοῦ παροικίαν, φυσικῶς ἐν γυμνότητι διαζῶντες. παρ' οἷς οὐδὲν τετράποδον ὑπάρχει, οὐ γεώργιον, οὐ σίδηρος, οὐκ οἰκοδομή, οὐ πῦρ, οὐκ ἄρτος, οὐκ οἶνος, οὐχ ἱμάτιον, οὐκ ἄλλο τι τῶν εἰς ἐργασίαν συντελούντων ἢ ἀπόλαυσιν συντεινόντων. ἔχουσι δὲ ἄερα λιγυρόν τε καὶ εὐκρατον καὶ πάνυ κάλλιστον. σεβόμενοι τὸν θεὸν καὶ γινώσκοντες ἔχοντες οὐχ οὕτως δὲ λεπτήν οὔτε δὲ διευκρινεῖν οὕτως τοὺς τῆς προνοίας λόγους δυνάμενοι ὅμως εὐχονται ἀδιαλείπτως. εὐχόμενοι δὲ ἀντὶ τῆς ἀνατολῆς τῷ οὐρα νῶ ἀτενίζουσι, τῇ τροπῇ τῆς ἀνατολῆς οὐ προσέχοντες. 1.12 ἐσθίουσι δὲ τὰ παρατυγχάνοντα ἀκρόδρυα καὶ λαχάνων τὰ ἄγρια, ὅσα ἡ γῆ ἐκφύει αὐτομάτως, καὶ ὕδωρ πίνουσι νομάδες ὄντες ἐν ὕλαις ἐπὶ φύλλοις ἀναπαυόμενοι. παρ' αὐτοῖς δὲ πολὺ τὸ περσεῖνόν ξύλον καὶ τὸ λεγόμενον ἀκάνθινον καὶ τινὰ ἔτερα ἐπιχώρια καρποφόρα ἀφ' ὧν ἀποζῶσιν. 1.13 καὶ οἱ μὲν ἄνδρες εἰς τὸ μέρος τοῦ Ὠκεανοῦ ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γάγγου παροικοῦσιν· οὗτος γὰρ ὁ ποταμὸς εἰς τὸν Ὠκεανὸν εἰσβάλλει· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν εἰσιν ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου ἐπὶ τὸ μέρος τῆς Ἰνδίας. περαιοῦνται δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὰς γυναῖκας Ἰουλίῳ καὶ Αὐγούστῳ μηνί· οὗτοι γὰρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ μῆνες ψυχρότατοι τοῦ ἡλίου πρὸς ἡμᾶς ὑπὲρ βορρᾶν ὑψωθέντος· οἱ καὶ εὐκρατότεροι λέγονται εἶναι οἱ μῆνες ἐκεῖνοι καὶ οἵστρον κινεῖν. καὶ ποιήσαντες μετὰ τῶν

γυναικῶν τεσσαράκοντα ἡμέρας αὐθις ἀντιπερῶσιν. γεννησάσης μέντοι τῆς γυναικὸς δύο παιδία οὐκέτι ὁ ἀνὴρ περᾶ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κοινωνίας χάριν. ἀντιστήσαντες οὖν ὑπὲρ αὐτῶν τὸ ἀντίσωμα τὸν ἐπίλοιπον ἐγκρατεύονται χρόνον. ἔαν δὲ συμβῆ στεῖραν ἐν αὐταῖς εὐρεθῆναι γυναῖκα, μέχρι πενταετίας περᾶ πρὸς αὐτὴν ὁ ἀνὴρ συγγινόμενος αὐτῇ· καὶ ἔαν μὴ γεννήσῃ, οὐκέτι αὐτῇ προσεγγίζει. διὸ οὐδὲ εἰς πλήθος πολυάνθρωπον ἐκ τέταται αὐτῶν τὸ ἔθνος διὰ τε τὴν δυσζῶϊαν τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν φυσικὴν ἐγκράτειαν τῆς γεννήσεως. 1.14 αὕτη τῶν Βραγμάνων ἐστὶν ἡ πολιτεία. τὸν δὲ ποταμὸν λέγουσι δυσπεραίωτον εἶναι διὰ τὸν λεγόμενον ὀδοντοτύραννον· ζῶν γὰρ ἐστὶ μέγιστον εἰς ὑπερβολὴν, ἐνυπάρχον τῷ ποταμῷ ἀμφίβιον, ἐλέφαντα ὀλόκληρον καὶ ἀκέραιον καταπιεῖν δυνάμενον· ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ περάματος τῶν Βραγμάνων πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας οὐκ ὀπτάνεται ἐν τοῖς τόποις ἐκεῖνοις. εἰσὶ δὲ καὶ δρᾶ κοντες μέγιστοι ἐν τοῖς ποταμοῖς ἐκεῖνοις ἕως πηχῶν ἑβδομῆ κοντα, ὡς καὶ δορὰν μίαν ἐθεασάμην ἐγὼ δύο ποδῶν πλάτος ἔχουσαν. οἱ δὲ μύρμηκες εἰσὶ τῶν ἐκεῖ παλαιστιαῖοι, οἱ δὲ σκορπίοι πηχυαῖοι· διὸ καὶ δυσδιόδευτοί εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ τόποι. οὐ πᾶς δὲ τόπος τῶν ἐκεῖ ἔχει τοιαῦτα ζῶα ἢ ἰοβόλα θηρία, ἀλλ' ἡ ἀοίκητος μόνη. ἀγέλη ἐλεφάντων πολλή. 1.15 Ἀρρίανου μέντοι τοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἐπικτήτου τοῦ φιλοσόφου τοῦ καὶ δούλου γεγενημένου, δι' εὐφυΐαν δὲ φύσεως εἰς φιλοσοφίαν ἐλάσαντος ἐν τοῖς καιροῖς Νέρωνος τοῦ βασιλέως τοῦ κολάσαντος τοὺς ἀοιδίμους ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον, τούτου τὰ κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα ἱστορήσαντος {φησὶ γὰρ} ὁ ἐκεκτῆμην πονημάτιον ἀπέστειλα τῇ ἀνδρείᾳ τῆς σῆς καλοκάγαθίας, ὑποτάξας μου τῷ ὑπομνηματικῷ· ὅπερ ἀναγινώσκων νουνεχῶς καὶ φροντίσας ἐμμελῶς βιώσεις ἀσφαλῶς. 2.1 Δάνδαμεις, ὁ τῶν Βραγμάνων διδάσκαλος, διηγούμενος τὰ κατὰ τὸν Μακεδόνα ἔφη· "βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, οὐκ ἀνεχόμενος μόνης εἶναι βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας οὐδ' ἀρκούμενος πατρὶ Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ Ἄμμωνος υἱὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν εἶναι καὶ τῆς γενέσεως ἐλεγχούσης ψευδεῖς ἔφερε τῆς φύσεως ἀποδείξεις, ἀνικῆτους δὲ ἀγῶνας προέφευρον· ἀνέτειλε γὰρ ὡς ὁ ἥλιος ἀπὸ Μακεδονίας καθιππεύσας πολὺν κόσμον πρὶν ἔδουε κατὰ Βαβυλῶνα, τὴν τε Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν ὡς μικρὰ χρησάμενος χωρία ἦλθε καὶ τὸν ἡμέτερον κόσμον κατοπτεύων καὶ ἐρευνῶν." 2.2 ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐν ἑαυτῷ Ἀλέξανδρος· "Σοφία, μήτηρ Προνοίας, κοινωνὴ δὲ τῆς πασῶν δυνάμεως, ἀνωτέρω ἐν ἀληθείᾳ μόνη κειμένη, τροφὴ καὶ δημιουργὴ φύσεως, λόγων δωτήρ, γνώσεως κοινῆς κατάσκοπε, ἀδίκων μὲν κερωρισμένη, δικαίων δὲ φειδομένη, δὸς εὐμενῶς ἤδη μοι τῶν αἰτημάτων τυχεῖν. Βραγμᾶνας δὲ παρόντας ἐνθάδε σοφούς τε καὶ ἀγαθοὺς ἰδεῖν ἤκω, μαθὼν παρὰ Καλάνου τινὸς τῶν ἐνθάδε σπεύσαντος πρὸς με· πεισθεὶς δὲ ἦλθον, ποθῶ δέ, ὅπως ἴδω καὶ μάθω σαφῶς." 2.3 Βραγμᾶνες καὶ αὐτοὶ Ἴνδοι Ἀλεξάνδρῳ ταῦτα λέγουσι· "ὄρεγόμενος σοφίας ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ὅπερ πρῶτον ἀποδεχόμεθα Βραγμᾶνες, ὅτι <τι> ἐστὶ βασιλικώτερον ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν; τοῦτο γὰρ ἠθέλησας μαθεῖν, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε· ὁ φιλόσοφος γὰρ οὐ δεσπόζεται, ἀλλὰ δεσπόζει, ἄνθρωπος γὰρ αὐτοῦ οὐ κρατεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι νῦν διαβεβλημένοι ἠπιστούμεθα ὑπὸ σοῦ, γευσάμενος νῦν ἀληθινῶν λόγων ἦλθες. 2.4 Κάλανος γὰρ κακὸς ἀνὴρ ἡμῖν γεγένηται, καὶ διὰ Καλάνου ἄνδρες Ἕλληνες Βραγμᾶνας ἔγνωτε {ἀλλ' οὐκ ἐπέγνωτε}· ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἦν ἡμέτερος ἀπ' ἀρετῆς δραπετεύσας εἰς πλοῦτον· οὐκ ἤρκεσεν αὐτῷ Τιβεροβοάμ ποταμοῦ πίνειν ὕδωρ σωφροσύνης καὶ ἀμόλγας ἐσθίειν, ἐν οἷς αὐξάνεται νοῦς θεοπρεπής· πλοῦτον ἔσχεν, ἐχθρὸν ψυχῆς, καὶ οὕτως ἐν αὐτῷ δεινὸν ἀνέφλεξε πῦρ καὶ εἰς ἡδονὴν αὐτὸν ἀπέστρεψεν ἀπὸ σοφίας. ἡμῶν δὲ οὐδεὶς ἐπ' ἀνθρώκων κυλίνεται οὐδὲ ἀλγηδῶν ἡμῶν δαπανᾷ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔστιν ἡμῶν ἡ τροφὴ ζωὴ ὑγείας φάρμακον. 2.5 ἄπλοιοι δ' ἐσμὲν κατὰ τὴν φύσιν καὶ ὁμοίως πᾶσι τῷ βίῳ ἡμῶν ἀκολουθεῖ θάνατος. εἰ δὲ τῶν θνητῶν τινες ἀνδρῶν ψευδεῖς μαθόντες λόγους κενοῖς ἡμᾶς ὑποτοξεύουσι

βέλεσι, ἀλλὰ τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν οὐ βλάπτουσιν. ἴσον δὲ ἐστὶ τὸ ψεύδῃσθαι καὶ τὸ ταχέως πείθεσθαι· ἀδικεῖ γὰρ ὁ ψευδόμενος ὃν πείθει, ἀδικεῖ δὲ καὶ ὁ πειθόμενος ψευδομένῳ προσέχων πρὶν ἢ τὸ ἀληθὲς μάθη. διαβολὴ γὰρ μήτηρ ἐστὶν πολέμου καὶ τίκτει ὄρ γῆν, ἀφ' ἧς μάχονται καὶ πολεμοῦσι. 2.6 πλὴν οὐκ ἔστιν ἀνδρεία τὸ φονεύειν ἄνδρας, ληστοῦ γὰρ ἔργον ἐστίν. ἀνδρεία δὲ ἐστὶ πρὸς τροπὰς ἀέρων μάχεσθαι γυμνῶ τῷ σώματι καὶ γαστρός ἐπιθυμίαν ἀναιρεῖν καὶ τοὺς ἔνδον πολέμους μᾶλλον νικῆσαι καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας μὴ καταγωνίζεσθαι πρὸς τὸ ὀρέγεσθαι δόξης καὶ πλούτου καὶ ἡδονῆς. τούτους νίκησον πρῶτον, Ἀλέξανδρε, τούτους ἀπόκτεινον· τούτους γὰρ ἐὰν νικήσης, οὐκ ἔστι σοι χρεία πρὸς τοὺς ἔξω μάχεσθαι· τοῖς γὰρ ἔξω μάχη, ἵνα τούτοις ἐνέγκῃς φόρους. οὐ βλέπεις ὅτι τοὺς ἔξω νικᾷς καὶ ὑπὸ τῶν ἔσω νενίκησαι; πόσοι σοι δοκοῦσι βασιλεῖς ἀνοίας ἐν τοῖς ἄφροσι τυραννεῖν; γλῶσσα, ἀκοή, ὄσφρησις, ὄρα σις, ἀφή, γαστήρ, αἰδοῖα, ὄλος ὁ χρῶς. πολλὰ δὲ καὶ ἔσωθεν ὥσπερ ἀμειλίκτοι δέσποινα καὶ τυραννίδες ἀκόρεστοι ἀπέραντα ἐπιτάττουσιν· ἐπιθυμίαι, φιλοχρηματίαι, φιληδονίαι, δολοφονίαι, ἰσματομιξίαι, φονοκτονίαι, φειδωλίαι, διχοστασίαι, αἷς πάσαις ταύταις καὶ ἄλλαις πλείοσι βροτοὶ δουλεύουσι, δι' ἃσπερ φονεύουσι καὶ φονεύονται. 2.7 Βραγμαῖνες δὲ νικήσαντες τοὺς ἔνδον πολέμους λοιπὸν ἂν ἐρρώσθησαν καὶ ἀναπαύονται βλέποντες ὕλας καὶ οὐρανόν. καὶ ἀκούομεν ὄρνων ἦχον εὐμελῆ καὶ ἀετῶν κλαγγήν, φύλλα τε περιβεβλήμεθα καὶ ἀέρι ἐνδαιτώμεθα. καρποὺς ἐσθίομεν καὶ ὕδωρ πίνομεν, θεῶν ὕμνους ἄδομεν καὶ τὰ μέλλοντα ἐπιθυμοῦμεν, οὐδε νὸς μὴ ὠφελούντος ἀκούομεν. σιωπῶντες τοὺς πολλοὺς λόγους τοιαῦτα Βραγμαῖνες ζῶμεν. 2.8 ὑμεῖς δὲ λέγετε ἂν δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιεῖτε ἂν μὴ δεῖ λέγειν· παρ' ὑμῖν δὲ οὐδεὶς φιλοσόφων οὐδὲν οἶδεν, ἐὰν μὴ λαλήσωσιν· ὑμῶν γὰρ ὁ νοῦς ἐστὶν ἡ γλῶσσα καὶ ἐπὶ τοῖς χεῖλεσι αἱ φρένες. χρυσὸν καὶ ἄργυρον συναγάγετε, δούλων χρεῖαν ἔχετε καὶ μεγάλων οἴκων, ἀρχὰς διώκετε, ἐσθίετε καὶ πίνετε ὅσα καὶ τὰ κτήνη, οὐκ αἰσθάνεσθε δὲ οὐδὲ ὡς ἰδιῶται, περιβάλλεσθε μαλακὰ ἐξομοιούμενοι τοῖς σκώληξι τοῖς σφηκοδιασταῖς. ἀδεῶς πάντα πράττετε καὶ ἐφ' οἷς πράττετε μετανοεῖτε, καθ' ἑαυτῶν λαλεῖτε ὡς καθ' ἐχθρῶν, τῆς γλώττης ἐξουσίαν ἔχοντες ὑπὸ ταύτης πολεμεῖσθε· κρείττονες ὑμῶν οἱ σιγῶντες· ἑαυτοὺς γὰρ οὐκ ἐλέγχουσι. 2.9 παρὰ προβάτων ὡς αἰχμάλωτοι ἔρια δανείζεσθε· δόξαν τοῖς δακτύλοις ὑμῶν ὡς ξόανα περιτίθεσθε. χρυσόν, ὡς αἰθήλεια, φορεῖτε καὶ ἐπὶ τούτοις μεγαλύνεσθε, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ κτίσαντος δημιουργηθέντες ἀνημέρων θηρίων θυμὸν τίκτετε. ὅταν πολλὰς κτήσεις περιβάλλησθε, ἐπὶ τούτοις μεγαλύνεσθε μὴ βλέποντες, ὅτι πρὸς ἀλήθειαν οὐδὲν ὑμᾶς δύναται ὠφελεῖν· χρυσὸς γὰρ ψυχὴν οὐκ ἀνίστησιν οὐδὲ σῶμα πιαίνει, ἀλλὰ τούναντίον μᾶλλον καὶ ψυχὴν σκοτοῖ καὶ σῶμα ἐκτῆκει. 2.10 ἡμεῖς δὲ πρὸς ἀλήθειαν τὴν φύσιν ἐπιγνόντες τὰ ταύτη ἀποκληρωθέντα ἐκείνων καὶ προνοοῦμεν· πείνης παραγενομένης ἀκροδρύοις καὶ λαχάνοις τοῖς ἐκ τῆς προνοίας ἡμῖν χορηγομένοις ἰώμεθα ταύτην, καὶ δίψης παραγενομένης ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐρχόμενοι χρυσὸν πατοῦντες ὕδωρ πίνομεν καὶ ταύτην θεραπεύομεν. χρυσὸς δὲ οὐ παύει δίψαν οὐδὲ λιμὸν παραμυθεῖται οὐδὲ τραῦμα θεραπεύει, οὐ νόσον ἰᾶται, οὐκ ἀπληστίαν ἐμπίπλησιν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ προσεξεγείρει ταύτην τὴν ξενὴν τῆς φύσεως ἐπιθυμίαν. καὶ διψῶν μὲν ἄνθρωπος δῆλον ὅτι ἐπιθυμεῖ πιεῖν καὶ λαβῶν ὕδωρ πέπαυται τῆς δίψης, καὶ ὁ πεινῶν φυσικῶς ἐπιζητεῖ τροφήν καὶ φαγῶν κορέννεται καὶ τῆς ἐπιθυμίας πέπαυται. παντάπασιν οὖν δῆλον ὅτι ξένον τῆς φύσεως ἐστὶ τὸ χρυσοῦ ἐπιθυμεῖν· πᾶσα γὰρ ἐπιθυμία πέπαυται βροτῶν, ὅταν λάβῃ κόρον, ἐπεὶ δὴ τῆ φύσει τοῦτο συνέσπαρται. ὁ δὲ τῶν χρημάτων ἔρως ἀκόρεστός ἐστι διὰ τὸ εἶναι τοῦτον παρὰ φύσιν. ἔπειτα καὶ ἐν αὐτῷ κοσμεῖσθε καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξάζεσθε {καὶ τοῖς ἐνδύμασι κομπάζετε} τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὑπερμεγαλούμενοι. καὶ διὰ τοῦτο τὰ κοινὰ τῶν πάντων ἴδια ποιεῖτε, τὴν ὁμοίαν πᾶσι

μίαν φύσιν τῆς φιλαργυρίας εἰς πολλὰς γνώμας λοιπὸν κατατεμνύσας. 2.11 Κάλανος, ὁ ψευδὴς φίλος ἡμῶν, ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν καταπατεῖται· καὶ ὁ παραίτιος πολλῶν κακῶν πᾶσι παρ' ὑμῖν ἔστιν ἔντιμος καὶ τιμᾶται ὑφ' ὑμῶν· ἀνωφελὴς δὲ ὢν ἡμῖν παρ' ἡμῶν παραπέμπεται ἐξουδενωθείς, καὶ πάντα ὅσα ἡμεῖς καταπατοῦμεν, ταῦτα ἐθαύμασεν ὁ φιλαργυρῆσας Κάλανος, ὁ μάταιος ὑμέτερος φίλος, ἀλλ' οὐχ ἡμέτερος. μέλεος δὲ καὶ τῶν ἀθλίων ἐλεεινότερος τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ ἀπώλεσε φιλαργυρῆσας. καὶ διὰ τοῦτο ἄξιος ἡμῶν οὐκ ἐφάνη οὐδὲ ἄξιος τῆς πρὸς τὸν θεὸν φιλίας οὐδὲ τῆς παρ' ἡμῖν ἐλευθερίας οὐδὲ τῆς ἐν ἡμῖν ἀμεριμνίας οὐ δὲ ἀνεπαύσατο ταῖς ἐν ταῖς ὕλαις ἀμεριμνίαις ἐν ταύταις ἐν τρυφῆσας οὐδὲ ἐλπίδα ἔσχε τῆς μετὰ ταῦτα προσδοκίας τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ ψυχὴν φιλαργυρία κατακτείνας. 2.12 ἔστι δέ τις παρ' ἡμῖν Δάνδαμις, ὃς ἐν ὕλῃ ἀνάκειται ἐπὶ φύλλοις ἑαρινοῖς ἐγγὺς ἔχων πηγὴν ὡς μαζὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρός". 2.13 τότε Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα πάντα παρεκάλεσε τὸν διδάσκαλον αὐτῶν καὶ πρύτανιν τῶν λόγων τούτων συντυχεῖν. οἱ δὲ ὑποδεικνύουσι αὐτῷ μακρόθεν τὸν τόπον τοῦ Δαν δάμεως. ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ Ἀλέξανδρος οὐκ εἶδεν αὐτὸν παριῶν· ἐν ὕλαις γὰρ κατέκειτο {συχναῖς} ἐπὶ φύλλοις ἀναπαυόμενος ἐν εἰρήνῃ ἔχων πηγὴν ἐγγὺς ὡς μαζὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρός γῆς. ὡς οὖν οὐκ εἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος Δάνδαμιν, τὸν τῶν Βραγμάνων ἐπιστάτην καὶ διδάσκαλον, πέμπει πρὸς αὐτὸν φίλον ἑαυτοῦ τινὰ Ὀνησίκρατον ὀνόματι λέγων τούτῳ 2.14 "σπεῦσον πρὸς τὸν διδάσκαλον Βραγμάνων, τὸν μέγαν Δάνδαμιν, ὃ Ὀνησίκρατε, καὶ ἦ αὐτὸν ἡμῖν ἄγαγε ἢ μαθὼν τὰ περὶ αὐτοῦ, ποῦ διάγει, ἀνάγγειλόν μοι τάχος, ὅπως ἐγὼ αὐτὸς παραγένωμαι πρὸς αὐτόν". ὁ δὲ Ὀνησίκρατος ἔφη αὐτῷ "τὸ κελευσθὲν ποιήσω διὰ τάχους· σὸν γὰρ τὸ προστάττειν, τὸ δὲ δρᾶν ἐμόν". πορευθεὶς δὲ οὗτος καὶ τὸν μέγαν Δάνδαμιν εὐρῶν εἶπε· "χαίροις, διδάσκαλε Βραγμάνων, υἱὸς θεοῦ Διὸς τοῦ μεγάλου, βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, ὃς ἔστι παντὸς ἀνθρώπου δεσπότης, καλεῖ σε, ὃς ἐλθόντι σοι πρὸς αὐτὸν πολλὰ καὶ καλὰ παρέξει δῶρα, μὴ ἐλθόντος δέ σου τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖ". ὁ δὲ Δάνδαμις ἀκούσας καὶ μειδιάσας χαριέντως οὐδ' ἐπήρην ἑαυτοῦ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν φύλλων, ἀλλὰ καταγελάσας τούτου κατακείμενος ἀπεκρίνατο οὕτως· 2.15 "ὁ θεός, ὁ μέγας βασιλεὺς, ὕβριν οὐδέποτε γεννᾷ, ἀλλὰ φῶς, εἰρήνην, ζωὴν καὶ ὕδωρ, σῶμα ἀνθρώπου καὶ ψυχάς· καὶ ταύτας δέχεται, ὅταν μοῖρα λύση τὰς μὴ δαμασθείσας ἐπιθυμίας. ἐμὸς οὗτος δεσπότης καὶ θεὸς μόνος, ὃς φόνον ἀποστρέφεται, πολέμους οὐ κατεργάζεται. Ἀλέξανδρος δὲ θεὸς οὐκ ἔστιν εἰδὼς ἀποθνήσκειν. πῶς πάντων ἔστι δεσπότης, ὃς οὐπω παρήλθε ποταμὸν Τιβεροῦ οὐδὲ Κοσσόαλον οὐδὲ θρόνον ἑαυτοῦ τέθεικεν ἐν Παλιμβόθορις οὐδὲ Ζωνενάδη οὐπω παρήλθε οὐδὲ τῆς Μεσοποταμίας {ἡλίου} ἴδεν τὸν δρόμον, οὔτε ἴδεν τὸν ἐν Μεθορίοις καὶ Καρισοβορίοις. καὶ Σκυθία οὐπω γινώσκει αὐτοῦ τὸ ὄνομα. εἰ δὲ αὐτὸν χωρεῖ ἢ ἐκεῖ γῆ, διαβαίνετω Γάγγην καὶ εὐρήσει γῆν δυναμένην ἀνθρώπους φέρειν, εἴπερ ἢ παρ' αὐτοῖς οὐκέτι ὑπομένει βαστάζειν τοῦτον. 2.16 ὅσα δέ μοι ὁμολογεῖ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσα ἐπαγγέλλεται παρέξει μοι δῶρα, ἐμοὶ ἄχρηστα τυγχάνει. ταῦτα δέ μοι φίλα καὶ χρηστὰ καὶ χρήσιμα τυγχάνει· οἶκος, τὰ φύλλα ταῦτα καὶ τροφή πίων, αἱ παραθίνια βοτάναι καὶ ὕδωρ εἰς ποτόν. τὰ δὲ λοιπὰ χρήματά τε καὶ πράγματα μετὰ μερίμνης συναγόμενα (καὶ οἱ συνάγοντες ἅμ' ἐκείνοις ἀπολλύμενοι) οὐδὲν ἕτερον ἢ λύπην παρέχει ἢ ἔστιν ἐμπεπλησμένος πᾶς βροτός. νῦν δὲ ἐγὼ καθεύδω ἐπὶ στρώμνῃ φύλλων κεκλεισμένοις ὄμμασιν οὐδὲν τηρῶν· χρυσὸν γὰρ ἐὰν θελήσω τηρεῖν, διαφθεῖρω μου καὶ τὸν ὕπνον. γῆ μοι πάντα φέρει ὡς μήτηρ γάλα {δέ ἔστι} τῷ τεχθέντι. ἐφ' ἃ θέλω ἔρχομαι, ὃ μὴ θέλω μεριμνᾶν οὐκ ἀναγκάζομαι. 2.17 ἐὰν δέ μοι τὴν κεφαλὴν ἀφέλῃ ὁ Ἀλέξανδρος, τὴν ψυχὴν οὐκ ἀπολέσει, ἀλλὰ κεφαλὴν μόνην σιωπῶσαν· ψυχὴ δέ μοι πρὸς τὸν δεσπότην ἀπελεύσεται τὸ σῶμα ὡς ῥάκος ἐπὶ τῆς γῆς καταλιπούσα, ὅθεν καὶ ἐλήφθη. πνεῦμα

δὲ γενόμενος ἐγὼ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεόν μου, ὃς ἡμᾶς κατέκλεισεν ἐν σαρκὶ καταπέμψας ἐπὶ τὴν γῆν πειράζων πῶς καταβάντες ὡς προέταξεν ζήσωμεν αὐτῶ, ὃς ἀπελθόντας πρὸς αὐτὸν ἀπαιτήσῃ λόγον δικαστῆς ὧν πάντων ὑβρισμάτων· οἱ γὰρ τῶν ἀδικουμένων στεναγμοὶ τῶν ἀδι κούντων κόλασις γίνονται. 2.18 ταῦτα δὲ ἀπειλείτω Ἀλέξανδρος τοῖς θέλουσι χρυσοῦν καὶ θάνατον φοβουμένοις· πρὸς ἡμᾶς τὰ δύο αὐτοῦ ὄπλα πέπτωκεν· οἱ γὰρ Βραγμαῖνες οὔτε χρυσοῦν φιλοῦσιν οὔτε θάνατον φοβοῦνται. ἄπελθε οὖν καὶ Ἀλεξάνδρῳ λέγε, ὅτι Δάνδαμις τῶν σῶν χρεῖαν οὐκ ἔχει· διὰ τοῦτο πρὸς σε οὐκ ἐλεύσεται. εἰ δὲ σὺ Δανδάμεως χρεῖαν ἔχεις, ἐλθὲ πρὸς αὐτόν". 2.19 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἀκούσας παρὰ τοῦ Ὀνησικράτους μᾶλλον αὐτὸν ἰδεῖν ἐπεθύμησεν, ὅτι αὐτὸν πολλὰ ἔθνη καθελόν τα εἰς ἐνίκησε γυμνὸς γέρων. πορεύεται οὖν σὺν πεντεκαίδεκα φίλοις εἰς τὴν ὕλην τοῦ Δανδάμεως καὶ ἐγγὺς γενόμενος αὐτοῦ κατέβη ἐκ τοῦ ἵππου καὶ ἀπέθετο τὸ διάδημα καὶ πᾶσαν τὴν περὶ αὐτὸν ἀλαζονείαν. καὶ εἰσελθὼν μόνος εἰς τὴν ὕλην, ἔνθα ὁ Δάνδαμις, ἠσπάσατο αὐτὸν καὶ εἶπε· "χαίροις, Δάνδαμις, διδάσκαλε Βραγμαῖνων καὶ πρύτανι σοφίας· πάρειμι πρὸς σε ἀκούσας σου τὸ ὄνομα, ἐπεὶ μὴ σὺ παρεγένου πρὸς ἡμᾶς". ὁ δὲ Δάνδαμις εἶπεν· "χαίροις καὶ αὐτός, δι' ὃν πολλαὶ πόλεις ταρασσονται καὶ ἔθνη ἀκαταστατεῖ". 2.20 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καθεσθεις παρὰ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἐκεῖ νηὶ τὴν ὥραν εἶδεν καθαρὰν τὴν γῆν ἀπὸ αἱμάτων· καὶ ὁ Δάνδαμις· "τί πρὸς ἡμᾶς, Ἀλέξανδρε, πάρει; τί θέλεις βαστάσαι ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐρημίας; ὃ ζητεῖς ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν, ὧν ἡμεῖς κεκτήμεθα αὐτὸς οὐ χρήζεις. ἡμεῖς θεὸν τιμῶμεν, ἀνθρώπους φιλοῦμεν, χρυσοῦ ἀμελοῦμεν καὶ θανάτου καταφρονοῦμεν, ἡδὼ νῶν οὐ φροντίζομεν. ὑμεῖς δὲ θάνατον φοβεῖσθε, χρυσοῦ φιλεῖτε, ἡδονῶν ὀρέγεσθε, ἀνθρώπους μισεῖτε, θεοῦ καταφρονεῖτε". ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς αὐτόν· "ἐγὼ σοφὸν τι ἤκω μαθεῖν παρὰ σοῦ· φασὶ γὰρ σε θεῶ προσομιλεῖν· θέλω γὰρ εἰδέναι, τί τῶν Ἑλλήνων διαφέρεις ἢ τί περισσώτερον τῶν λοιπῶν βλέπεις ἢ φρονεῖς". 2.21 ὁ δὲ Δάνδαμις πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο· "θέλω κάγω διακονῆσαι σοὶ λόγους σοφίας θεοῦ καὶ ἐνθεῖναί σοι νοῦν θεοπρεπῆ, ἀλλὰ σὺ τόπον οὐκ ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ σου ὥστε χωρῆσαι τὴν παρ' ἐμοῦ σοὶ διακονουμένην δωρεὰν τοῦ θεοῦ· πεπληρωῶ κασι γὰρ σου τὴν ψυχὴν ἄπληστοι ἐπιθυμίαι καὶ ἀκόρεστος φιλαργυρία καὶ δαιμονιώδης φιλαρχία, αἵτινες μάχονται μοι νῦν, ὅτι σε ἐνθάδε περισπῶ καὶ οὐ φονεύεις ἔθνη λαῶν πολλῶν ἐκχέων αἷμα. καὶ λυποῦνται κατ' ἐμοῦ οἱ μετὰ σοῦ, ὅτι πόλιν βλέπουσι μένουσαν καὶ σωζομένους ἀνθρώπους. σὺ δὲ εἶπας καὶ ἐπὶ τὸν Ὠκεανὸν ἐλθεῖν καὶ μετ' αὐτὸν ἐπ' ἄλλην οἱ κουμένην καὶ μετ' ἐκείνην πάλιν ἐφ' ἑτέραν καὶ σφόδρα λυπηθῆσαι, ὅταν μὴ ἔχῃς οὐς νικήσεις. πῶς οὖν ἐγὼ δύναμαι θεοῦ σοφίας σοὶ λόγους λαλῆσαι τοσαύτη ἀλαζονεία καὶ ἐπιθυμίαις ἀμετρήτοις πεπληρωμένης σου τῆς διανοίας, ἢν οὐδ' ὅλος ὁ κόσμος ὑπερηρέτων ἐδυνήθη πληροφορῆσαι; 2.22 βραχὺς ἐκτίσθης καὶ γυμνὸς καὶ εἰς ἄνθρωπος παρῆλθες ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἀύξηθεις διὰ τί τοὺς πάντας κατασφάττεις; ἵνα τὰ πάντων λάβῃς; καὶ ὅταν νικήσῃς τοὺς πάντας καὶ πᾶσαν κτήσῃ οἰκουμένην, τοσαύτην γῆν καθέξεις μόνην, ὅσην ἐγὼ ἀνακείμενος ἢ σὺ καθήμενος· τοσαύτης γῆς κυριεύων ἔνθεν μεταβήσῃ, ὥστε οἱ εὐκαταφρόνητοι ἡμεῖς ἄνευ μάχης καὶ πολέμου ἴσά σοι ἔχομεν τὰ πάντα· γῆν, ὕδωρ, ἀέρα· καὶ πάντα, ὅσα ἔχω, δικαίως ἔχω καὶ οὐδενὸς ἐπιθυμῶ. σὺ δὲ πολεμῶν καὶ ἐκχέων αἷματα καὶ ἀνθρώπους κατασφάττων, ἐὰν πάντας κτήσῃ ποταμούς, ἴσον ἐμοὶ πίνεις ὕδωρ. καὶ οὐκ ἀγωνιῶ οὐδὲ τραύματα φέρω οὐδὲ πόλεις κατασκάπτω καὶ ἴσῃν ἔχω σοὶ γῆν καὶ ὕδωρ {καὶ οὐδενὸς ἐπιδέομαι}. 2.23 τοῦτο οὖν, Ἀλέξανδρε, σοφὸν μάθε παρ' ἐμοῦ· μηδὲν ὡς πένης θέλε ἔχειν καὶ πάντα ἐστὶ σὰ καὶ οὐδενὸς δεῖσθαι· ἐπιθυμία γὰρ μίτηρ ἐστὶ πενίας, πενία δὲ ἔργον ἀταξίας κακῶ φαρμάκῳ θεραπευομένη λύπη καὶ μηδέποτε εὐρίσκουσα ὃ ζητεῖ μηδ' ἀναπαυομένη ἐφ' οἷς ἔχει, ἀλλ' αἰεὶ βασανιζομένη ἐφ' οἷς οὐ κέκτηται. 2.24 πλουτήσεις δὲ {ἡδέως} ὡς ἐγὼ, ἐὰν μοι συζῆν θελήσῃς καὶ ἐὰν μοι προσέχῃς καὶ ἀκούῃς μου τῶν λόγων, καὶ

κτήση ἐκ τῶν ἐμῶν ἀγαθῶν. ὁ γὰρ θεὸς ἐμοὶ φίλος καὶ τοῖς ἔργοις αὐ τοῦ ἀγαλλίων προσομιλῶ, καὶ ἔμπνους ἐν ἐμοὶ γίνεται. κακῶν ἀνθρώπων οὐκ ἀκούω. οὐρανός μοι στέγη, γῆ μοι πᾶσα στρωμνή, ὕλαι τράπεζα, καρποὶ τροφῆς ἀπόλαυσις, ποταμοὶ διάκονοι {δί ψης}. οὐκ ἐσθίω σάρκας ὡς λέων, οὐδὲ σήπεται ἐν ἐμοὶ ἐτέρων ζῶων κρέα, οὐδὲ γίνομαι τάφος νεκρῶν ἀλόγων· πρόνοια γὰρ μοι τροφήν φέρει καρποὺς ὡς φίλη μήτηρ τῷ τεχθέντι γάλα. 2.25 ἀλλὰ σὺ ζητεῖς, Ἀλέξανδρε, τοῦ μαθεῖν παρ' ἐμοῦ, τί περισσὸν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κέκτημαι ἢ τί οἶδα σοφὸν παρὰ πολ. λούς. ἐμὲ βλέπεις, βιω ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐκτίσθην. ζω ὡς παρὰ τῆς μητρὸς ἐτέχθην, γυμνὸς ἄνευ πλοῦτου καὶ φροντίδων· διὰ τοῦτο, ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ, οἶδα καὶ τί δεῖ γενέσθαι, ἐπίσταμαι. ὑμεῖς δὲ θαμβεῖσθε μαντευόμενοι {καὶ οὐκ αἰσχύνεσθε} περὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐφ' ὑμᾶς παρερχομένων μὴ συνιέντες τὰ καθ' ὥραν δεικνύμενα ὑμῖν ἔργα θεοῦ· λιμούς, πολέμους, κεραυνούς, ἀύχμους, ὄμβρους καὶ καρπῶν φθορὰς προγινώσκω ἐγώ· καὶ πῶς καὶ πόθεν ταῦτα γίνονται καὶ διὰ τί, ἐμοὶ παρέχει γνῶσιν ἢ πρόνοια. καὶ τοῦτο δὲ λίαν εὐφραίνει με, ||ὅτι τῶν ἰδίων ἔργων ὁ θεὸς ἐμὲ σύμβουλον πεποίηκεν ὡς υἱὸν ἀγαπητόν||, ὅτι ὁ θεὸς μετὰ τῶν ἰδίων ἔργων {σύμβουλον} πεποίηκε τὴν δικαιοσύνην πρὸς με||. πολεμίων φόβος ἐὰν ἐπέλθῃ βασιλεῖ ἢ ἐτέρα πτόησις, πρὸς με ἔρχεται ὡς πρὸς ἄγγελον θεοῦ {ζητῶν φρόνησιν}, καὶ ἐγὼ ἐντυχὼν τῇ προνοίᾳ τοῦ θεοῦ πείθω αὐτὴν ἀγαθὸν τι δοῦναι τῷ παρόντι πρὸς με· καὶ φόβον τοῦτον καταλύσας μετὰ θάρσους αὐτὸν ἀποπέμπω. 2.26 τί βέλτιον, εἰπέ μοι, καταβλάπτειν ἀνθρώπους καὶ κακῆς δόξης ὄνομα ἔχειν ἢ μᾶλλον τούτους φυλάττειν {καὶ εὐεργετεῖν} καὶ εὐεργέτην γνωρίζεσθαι; καὶ τί πρέπει τοῖς υἱοῖς τοῦ θεοῦ, πολεμεῖν καὶ κατασκάπτειν τὰ ὑπὸ τῆς προνοίας δημιουργηθέντα ἢ εἰρηνεύειν καὶ προσανοικοδομεῖν τὰ πεπονημένα καὶ κατερημιμένα ὡς δημιουργοῦ λάτρην; οὐκ ὠφελήσει σε, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἡ ἐξουσία αὕτη οὐδὲ τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ ἢ οἱ πολλοὶ ἐλέφαντες οὐδὲ ἐσθῆς ἢ ποικίλη καὶ διάφορος ἢ περί σε οὐδ' ὁ στρατὸς ὁ νῦν σοι περιστοιχιζόμενος οὐδ' ἵπποι καὶ οἱ δορυφόροι καὶ πάντα ὅσα σὺ τῶν ἄλλων μετὰ πολέμων καὶ μάχης ἀφείλω· ἀλλ' ὄνηση τὰ μέγιστα, ἐὰν πεισθῆς τοῖς ἐμοῖς λόγοις καὶ ὑπακούσης τῆς ἐμῆς φωνῆς. 2.27 σὺ δέ, Ἀλέξανδρε, ἐὰν με φονεύσης, οὐ φοβοῦμαι, λέγοντά {με} τά σοι συμφέροντα· ἀπελεύσομαι γὰρ πρὸς τὸν θεόν μου, ὃς κατεσκεύασε τὰ πάντα· αὐτὸς γὰρ οἶδέ μου τὴν δίκην καὶ τούτῳ λέληθεν οὐδέν, οὗ ὄμματα πάντες οἱ ἀστέρες, ἥλιος καὶ σελήνη, καὶ αὐτὸς κρινεῖ καὶ τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντας, ὃν οὐ λήσεις οὐ δὲ τόπον ἔξεις ποῦ φεύξῃ τοῦτον {ἀναστάς οὐδὲ τούτου τὴν δίκην παρελεύσῃ}· ὥστε {βασιλεῦ Ἀλέξανδρε} μὴ κατάβαλλε, ἃ ὁ θεὸς θέλει κτίζεσθαι μὴδ' ἀφανίζειν βιάζου, ἃ ἐκεῖνος κοσμεῖν βούλεται, μὴδὲ σπένδε αἷμα πόλεων μὴδὲ νεκρὰ ἔθνη διάβαινε {ἐπ' αὐτά}· σεαυτῷ γὰρ μᾶλλον ζῆσαι κρεῖττον ἢπερ ἄλλους κατακτεῖ νειν καὶ μὴ θανόντα ἄλλους μακαρίζειν καὶ ζημίαν εἰδέναι μᾶλλον τὰ τῶν ἄλλων ἀρπάζειν ἢπερ κέρδος ἡγεῖσθαι τοῦτο. 2.28 τί μία ψυχὴ γενόμενος τοσαῦτα ἔθνη καταλύσαι θέλεις; τί σὺ ἀφρόνως εὐφραϊνόμενος πολλῶν κακῶν τὴν οἰκουμένην ἐμπιπλᾷς; τί τὰς ἀλλοτρίας συμφορὰς ὡς ἑαυτοῦ κέρδη ὀρᾷς; τί κατὰ δακρυόντων σὺ γελαῖς; μνήσθητι τοῦ ἐπ' ἐρημίαις ἐμοῦ τοῦ γυμνοῦ καὶ πενιχροῦ, καὶ σεαυτὸν κέρδησον καὶ τοὺς πολέμους καταλύσας τὴν τῆς προνοίας φίλην ἄσπασαι εἰρήνην καὶ μὴ ζῆτει ἐν κακοῖς ἀνδρείαν ἔχειν, ἀλλὰ μεθ' ἡμῶν ἀμέριμνον βίον διάγειν· ἀπόρριψον ἀπὸ σοῦ τοὺς τῶν προβάτων μαλλοὺς καὶ μὴ κατάφευγε ἐπὶ σκέπην νεκράν. τότε τιμήσεις σεαυτὸν μιμησάμενος ἡμᾶς γεγονῶς οἷος καὶ ἐκτίσθης. πειράζεται γὰρ εἰς ἀρετὴν ἐν ἐρημίᾳ ψυχὴ. 2.29 ἐλοῦ τοιγαροῦν, ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, βίον διάγειν αὔλον ἡμέτερον· οὐκ οἶδα εἰ οὕτως εἶ μακάριος ὡς δυνηθῆναι σε πεισθέντα τοῖς ἡμετέροις λόγοις σεαυτὸν εὐρεῖν. νῦν ἀναμένοσίν σε Μακεδόνες, ἵνα πόλεις καταβάλλωσι καὶ ἀνθρώπους κατασφάξωσι καὶ τὰ ἐκείνων διαρπάσωσι, καὶ λυποῦνται σήμερον οἱ

φονοῦντες αἰμάτων ἀλλοτρίων ἔθνος βλέποντες σωζόμενον· ἰδί ων γὰρ πλεονεξιῶν εἰσι στρατιῶται τὴν πρόφασιν ἔχοντες ἄδικον. 2.30 πότε βίον ἀμέριμον κτήση τὸν παρὰ θεοῦ σοι ἀπονεμηθέντα, ἵνα καὶ σεαυτῷ ζήσης καὶ ἄλλους μὴ κατακτείνης; νῦν δ' ἄρα τούτων ἀκούων τῶν λόγων τί μέλλεις λοιπὸν σεαυτῷ προσανέχειν; ἢ ζητεῖς ἀρπάζειν ἀκμὴν καὶ ταρασσεῖν ἔθνη καὶ φονεύειν ἀνθρώπους; καὶ ἅ μὲν εἰργάσω, ἅ δὲ μέλλεις ποιεῖν. ἀλλ' ἐὰν τῶν ἐμῶν μὴ ἀνάσχη λόγων ἐνθένδε ἀπαλλαγῆς, καὶ ὦν ἐν αἰθέρι ὄψομαί σε τούτων τὰς δίκας τινῶντα καὶ στεναγμοῖς πικροῖς ὀδυρόμενόν σε τῶν ὑπὸ σοῦ πεπραγμένων τὰς εὐθύνας διδόντα. καὶ τότε τῶν ὑπ' ἐμοῦ διακονουμένων θείων λόγων μνησθήσῃ, ὅταν μηκέτι ἀκολουθῶσιν ἵπποι δεδιδαγμένοι πολέμους καὶ πλήθη τῶν δορυφόρων. τό τε θρηνήσεις οἰμώζων ζητῶν ὃν εἰς μάτην ἀπώλεσας βίον εἰς τα ραχὰς ἀτάκτους καὶ πολέμους αἰμάτων ἀθῶνων, ὅταν μηδὲν ἄλλο ἔχῃς ἰδεῖν σου κυκλόθεν εἰ μὴ μνήμην ὧν ἐσώρευσας σεαυτῷ· οἶδα γὰρ ἐγὼ τὰς ἐκ θεοῦ ἐπαγομένας τιμωρίας δικαίως ἀνθρώποις ἀδίκους· τότε μοι ἔρεῖς ἐκεῖ· "ἀγαθός μοι τὸ πρὶν ἦσθα σύμβουλος, ὦ Δάνδαμι". ἐκεῖ γὰρ παραστήσονται σοι ψυχαὶ αἰ μάτην πεπολεμημένα ἀδίκως ὑπὸ σοῦ. πόσοις ἀρκέσεις ἀπολογούμενος τότε; οὐ δὲν δὲ ὠφελήσῃς μέγας κληθεὶς καὶ φανεὶς. ὁ νῦν τὸν κόσμον νικῆσαι θέλων νενικημένος τότε". 2.31 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάνυ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε καὶ οὐκ ἐθυμώθη. ἦν γὰρ καὶ ἐν αὐτῷ πνεῦμα θεῖον, ἀλλ' ὑπὸ τινος δαίμονος κακοῦ εἰς φόνους καὶ ταραχὰς ἐτράπη. καὶ σφόδρα καταπλαγεὶς ἐπὶ τοῖς παραδόξοις λόγοις τοῦ Δανδάμεως ἀπεκρίνατο λέγων Ἀλέξανδρος· 2.32 "Ἀληθινὴ διδάσκαλε Βραγμάνων, Δάνδαμι, καὶ ἀναπλάττων ἀνθρώπους τῇ σοφίᾳ τῆς προνοίας τοῦ σοι παρατυγχάνοντα, ὃν ἐγὼ μαθὼν παρὰ Καλάνου καὶ ποθήσας συντυχεῖν εὖρον πάντων ἀνθρώπων ὑψηλότερον διὰ τὸ ἐν σοὶ πνεῦμα. οἶδα, ὅτι ἀληθῶς λέγεις τὰ πάντα· ἐγέννησε γὰρ σε ὁ θεὸς καὶ αὐτὸς κατέπεμψε σε ἐν τόποις τούτοις, ἐν οἷς ἔξεστί σοι εὐδαιμονεῖν ἀτάραχον ὄντα ὅλη τῇ φύσει, πλούσιον, ἀνελλιπῆ, πολλῆς ἡσυχίας ἀπολαύοντα. 2.33 ἐγὼ δὲ τί ποιήσω ὁ ἀδιαλείπτους φόβους συνοικῶν καὶ συνεχέσι καταντλούμενος ταραχαῖς; πολλοὺς ἔχων τοὺς τηροῦντάς με φοβοῦμαι τούτους τῶν πολεμίων μᾶλλον· χεῖρονες οἱ φίλοι τῶν ὑπεναντίων, οἱ καθ' ἡμέραν ἐπιβουλεύουσί μοι πλεον τῶν ἐχθρῶν μου, καὶ οὐδὲ χωρὶς αὐτῶν ζῆσαι δύναμαι οὔτε θαρσῶ πάλιν τοῦ τοῖς σὺν αὐτοῖς ὦν· οὐς γὰρ φοβοῦμαι, ὑπ' αὐτῶν τηροῦμαι· ἡμέρας μὲν ταρασσῶν ἔθνη, ἐπιστάσης δὲ νυκτὸς ἐκταρασσόμενος ὑπὸ τῶν λογισμῶν μου, μὴ τίς μοι ἐπιστὰς ξίφει με χειρώσεται. οἱ μοι. καὶ κολάσας τοὺς ἀπειθοῦντάς μοι λυποῦμαι, καὶ μὴ κολάσας καταφρονοῦμαι πάλιν. 2.34 καὶ πῶς οἶόντε μέ ἐστι ταῦτα τὰ ἔργα ἀρνήσασθαι; καὶ γὰρ εἰ θέλοιμι ἐπ' ἐρημίας ζῆσαι, ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν οὐ συγχωροῦμαι. οὐκ ἔξεστι δέ μοι μᾶλλον, εἰ καὶ ἡδυνάμην, ἀπὸ τούτων δραπετεῦσαι ταῦτα λαχόντι τῇ ψήφῳ. τί οὖν ἀπολογήσομαι τῷ θεῷ, ὃς γενομένῳ τούτῳ ἐπένευσε τὸν κλῆρον; 2.35 σὺ δέ, ὦ πρέσβυτα, κτῆμα τίμιον θεοῦ, ἀνθ' ὧν ὠφέλησάς με καὶ ἠΰφρανάς με τοῖς λόγοις τῆς σοφίας σου καὶ ἀπὸ πολέμων ἡμέρωσάς με, δέξαι μου τὰ δῶρα, ἃ ἐνήνοχά σοι, καὶ μὴ με ἀτιμάσης· ἐγὼ γὰρ εὐεργετοῦμαι σοφίαν τιμῶν". 2.36 καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Δάνδαμιν κατένευσε τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ. οἱ δὲ προσέφερον αὐτῷ χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐπίσημον καὶ ἐσθῆτα παντοῖαν {πολυτελῆ καὶ πρόβατα} καὶ ἄρτους καὶ ἔλαιον. ὁ δὲ Δάνδαμις ἰδὼν ἐγάλασε καὶ εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· 2.37 "πεῖσον δὴ τὰ ὄρνεα τὰ περὶ τὴν ὕλην κελαδοῦντα λαβεῖν χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἄμεινον ἠχῆσαι· εἰ οὖν ταῦτα οὐ δύνη πείσαι, οὐδὲ ἐμὲ πείσειας χεῖρω αὐτῶν γενέσθαι· ὁ γὰρ μήτε ἐσθίων μήτε πίνων οὐ λαμβάνω {οὐδὲ τηρῶ} ἀνωφελές τι κτῆμα, οὐ δὲ τηρῶ ἐπιβλαβὲς ψυχῆς χρῆμα οὐδὲ ἐλεύθερον ἐμὸν βίον ἀπὸ πάσης μερίμνης νῦν δεσμεύσω οὐδὲ μάτην ἐμὴν καθαρὰν διάνοιαν θολώσω· μὴ γένοιτο· ἀλλ' οὔτε ἀγοράσαι τι χρήζω ἐπ' ἐρημίαις οἰκῶν· τὰ γὰρ πάντα δωρεὰν ὁ θεὸς δίδωσί μοι, καρποὺς εἰς τροφήν καὶ

ὕδωρ εἰς ποτόν, ὕλας εἰς τόπον οἰκίας, ἀέρα εἰς αὔξησιν τῶν πάντων. οὐδὲν γὰρ ὁ θεὸς χρυσίω πωλεῖ, ἀλλὰ χαρὶ ζεταὶ τὰ πάντα ἀγαθὰς φρένας διδοὺς τοῖς θέλουσι λαμβάνειν {ταῦτα οὖν ἐμοὶ οὐδὲν ἐστίν}. 2.38 ἱμάτιον περιβέβλημαι ὃ ἐξ ὠδίνων ἔχοντά με ἢ μήτηρ ἔτε κεν. ἀέρι τρέφομαι καὶ ἡδέως ἐμαυτὸν {τοιούτων} βλέπω. τί ἀναγκάζεις με περιθέσθαι ὄλου τοῦ σώματος δεσμόν; ἐμοὶ ἡδὺν τερον ἢ ἀμεριμνία πάσης κτίσεως καὶ μέλιτος γλυκύτερον τὸ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτὸν ἰώμενον τὴν κατὰ φύσιν δίψαν. εἰ δὲ καὶ οἱ ἄρτοι οὗτοι εἰς τροφήν εἰσιν, τί αὐτοὺς περιέκαυσας πυρὶ; οὐκ ἐσθίω ἐγὼ ἀπόβρωμα πυρὸς οὐδ' ἀφαιροῦμαι ἀλλότριον τροφήν· τὸ γευσάμενον αὐτὰ πῦρ καταδαπανάτω. ἵνα δέ σε μὴ ἀτι μᾶσω τιμῶντα σοφίαν, δέχομαι τὸ ἔλαιον. 2.39 καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Δάνδαμις {ἔλαβε τὸ ἔλαιον} καὶ ἀναστὰς τὴν ὕλην περιῆλθεν καὶ συναγαγὼν ζύλα ἐποίησε σωρὸν καὶ ἀνάψας πυρὰν εἶπε· "Βραχμᾶν πάντα ἔχει καὶ τρέφεται προνοία". καὶ ἱκανῶς ἀνάψας τὸ πῦρ ἐπέχεεν, ἕως πᾶν ἐδαπάνησε τὸ ἔλαιον, καὶ ἤρην ὕμνον τῷ θεῷ λέγων· "ἄθνατε θεέ, εὐχαριστῶ σοι ἐν παντί· βασιλεύεις γὰρ τῶν ὄλων σὺ μόνος ἀληθῶς παρέχων σου τῷ πλάσματι πάντα πλουσίως εἰς τροφήν· δημιουργήσας δὲ τὸν κόσμον τοῦτον σὺ διατηρεῖς ἀναμένων τὰς ψυχὰς, ἅς ἐξαπέστειλας ἐκεῖ, ἵνα πολιτευσαμένας ἀσφαλῶς τιμῆσης ὡς θεός, τὰς δὲ ἀπειθησάσας τοῖς θεσμοῖς κατακρίσει παραδῶς· πᾶσα γὰρ δικαία κρίσις παρά σοι καὶ ἀπέραντος ζωὴ ἐτοίμη παρά σοι· χρηστότητι γὰρ αἰδῶ τὸς πάντας ἐλεεῖς". 2.40 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα πάντα καὶ ἰδὼν θαυμάσας σφόδρα καὶ καταλυγεῖς ἐπὶ τοῖς σοφοῖς καὶ ἀληθινοῖς λόγοις τοῦ Δανδάμεως ἀπῆλθεν ἀποφέρων πάντα, ὅσα ἐνηνόχει δῶρα πλὴν τοῦ ἐλαίου, οὗ ἀνήλωσε τὸ πῦρ. ὁ δὲ Δάνδαμις εἶπεν· 2.41 "τοιούτοί ἐσμεν πάντες {ἡμεῖς}, Ἀλέξανδρε· ὁ δὲ σὸς φίλος Κάλανος ἡμῖν κακὸς ἀνὴρ ἐγένετο πρὸς βραχὺν χρόνον μιμησάμενος ἡμῶν τὸν βίον καὶ ἐπεὶ μὴ ἐτύγχανε θεοφιλῆς, καταλιπὼν ἡμᾶς ἐδραπέτευσε πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ παρὰ συνήθειαν ἰδὼν ἡμέτερα μυστήρια καὶ ταῦτα βεβήλοις ἐκπομπεύσας ἔθνεσιν ἐντεῦθεν εἰς πῦρ ἀθάνατον μετέστησεν ἑαυτόν. σὺ δὲ εἴ κακοῦ ἔθνους δεσπότης Μακεδόνων, τὸ πρὶν ἐλοιδορεῖς Βραγμᾶνας καὶ ἐκέλευες τούτους ἀπόλλυσθαι πεισθεὶς ψευδέσι λόγοις· ὅπερ οὐ πρέπει βασιλεῖ καὶ κηδομένῳ ἔθνῶν ἄρχειν τὸ τοῖς διαβάλλουσι πείθεσθαι. 2.42 ἡμεῖς γὰρ τοῦ ἰδίου βίου θεῷ λόγον δώσομεν, ὅταν πρὸς αὐτὸν ἀπέλθωμεν· αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ἔργα πάντες οἱ ἀντιποιοῦμενοι τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης· καταφρονοῦμεν κενῆς δόξης τῆς παρὰ τοῖς ἄφροσι οὔσης. πῶς οὖν δύνασθε ὑμεῖς τὰ ἡμέτερα φρονεῖν κακῶς ζῶντες καὶ τοῦ ὄντως καλοῦ ἀμελοῦντες; ἡμεῖς δὲ οἱ Βραγμᾶνες μνημονεύοντες πῶς ἐγεννήθημεν, τῇ φύσει ἐκείνη συζῶμεν καὶ βλέπομεν, πῶς ἀμέμπτως ζῆν δυνάμεθα· ἐν ἀμεριμνίᾳ διάγομεν περὶ μηδενὸς φροντίζοντες· φροντὶς γὰρ ὕλης βίου βροτῶν χωρίζει νοῦν ἀπὸ θεοῦ· ἕκαστον γὰρ ἡμῶν ἢ πρόνοια ἐδίας γνώμης ἀπαιτῆσει λόγον καὶ τῶν αὐτῆς πράξεων δίκας δώσομεν. διὰ τοῦτο χαίρομεν ἡμεῖς ἐν ἐρημίαις καὶ μέσαις ὕλαις καθεζόμενοι, ἵνα εἰς πᾶν ἀρέσκον τῷ θεῷ ἐφιστάνωμεν τὸν νοῦν, ἵνα μὴ αἰ ἀδολεσχίαι τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὰς ψυχὰς ἡμῶν περισπάσωσιν ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ δοξολογίας. 2.43 μακάριος γὰρ ἐστίν ὃς οὐδενὸς {τῶν περισσῶν} δεῖται, δόξης δὲ κηδόμενος τοῦ δεσπότη τῶν ἀπάντων. δόξα δὲ κενὴ πάντων δεῖται· τὸν γὰρ βουλόμενον ἀρέσκειν πᾶσι δοῦλον εἶναι δεῖ πάντων. ἡμεῖς δὲ οὐ χρεῖαν ἔχομεν πόλεις ἐπιζητεῖν· σύννοδος γὰρ ἐπιβουλή ἐστι καὶ πολλῆς κακίας γεώργιον. μεγάλους δὲ ἡμῖν ὁ θεὸς οἴκους ἔκτισεν, ὄρη ὑψηλὰ καὶ ὕλας κατασκήσους, ἔνθεν καθαρᾶς φύσεως {τῆς δεδομένης ἐκ θεοῦ μνήμης σώζεται} καρποὺς ἐσθίοντες ἐν τούτοις ἐντρυφώμεν καὶ ὕδωρ πίνοντες ἀπὸ τούτου εὐφραινόμεθα καὶ ἡδίστην ἀνάπαυσιν ἐπὶ φύλλοις ἔχομεν καὶ ἐπὶ τούτοις ἀναπαυόμενοι τὸν κόπον ἀποτιθέμεθα. 2.44 πῶς οὖν ὑμεῖς πολλῶν δοῦλοι ὄντες τοῖς ἐν πᾶσιν ἔλευθέροις ἐπιτάσσειν δύνασθε; ὑμεῖς γὰρ ψυχῆς ἰδίας πολλὰ καὶ ποικίλα ἐπιθυμύσης δοῦλοι ἄτακτοί

ἔστε· εἰ γὰρ πολλὰ ἰμάτια θέλετε ἔχειν, δέεσθε τοῦ ποιμένος, τοῦ ὑφάντου, τοῦ γναφέως ἢ καὶ τοῦ ἀμήττοντος, μὴ μοι λέγε· "οὐ φορῶ μαλακὰ ἰμάτια". ἴση γὰρ ἐστὶ δουλεία τὸ ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ φροντίζειν· ὁ μικροῦ ὀρεγόμενος χρυσοῦ καὶ τοῦ πλείονος ἐπιθυμήσει, ὁ μικρᾶς πόλεως βασιλεῦσαι θέλων δηλονότι καὶ τῆς μεζονος ἄρξαι ἀρπάσει. ἀλλὰ καὶ ἐν ὀλίγῃ πορφύρᾳ στιλβούσῃ ἐν ἰματίῳ ἐναβρύνεσθε τῶν Ἰνδῶν ὀλοπορφύρων ὄντων δούλων ἡμῶν ὀλοπόρφυρα φορούντων· καὶ ὑμεῖς ἐρικυδῆ ἠγεῖσθε τὴν πόρφυραν κἂν ὀλίγη χρῆσθε· εἰ δὲ τὸ καλὸν παρ' ὑμῖν ὀλίγη ἐστίν, τῷ ὄντι πτωχοὶ ἔστε καὶ τὰ μικρὰ θαυμάζοντες. 2.45 διὰ τί δὲ ζῶα φονεύετε γῆς τέκνα ὄντα καὶ αὐτὰ χρησιμώτατα ὑμῖν ὑπάρχοντα; ἃ μὲν γὰρ κείρετε καὶ τούτων τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, ἃ δὲ ἀμέλγετε καὶ τὸ γάλα ἐσθίετε, ἐν οἷς δὲ καὶ γεωργεῖτε τοὺς καρποὺς πιπράσκοντες, ἐφ' οἷς δὲ καὶ ἐπιβεβηκότες πολεμεῖτε ἀλλότρια ἀρπάζοντες· καὶ ταῦτα φονεύετε ἀδίκως καὶ τοῖς μὲν ζῴοις μισθὸς ὁ τοιοῦτος παρ' ὑμῖν. τοὺς μαλλοὺς τούτων ἔξωθεν περιβάλλεσθε, τὰς δὲ σάρκας τούτων ἔνδοθεν βαστάζετε καὶ γίνεσθε νεκρῶν ζῴων περιπατοῦντες τάφοι. τοσαύτη οὖν ἀτιμία ἔργων ἀτόπων βαρυνομένη ψυχὴ πῶς δύναται νοῦν θεοῦ δέξασθαι; ἔασον ἔξωθεν τὰ κρέα δύο ἡμέρας καὶ ὄψει τί γενήσεται· οὐ δυνήσῃ στέξει τούτων τὴν ὁσμὴν, ἀλλὰ καὶ ἔξω φεύξει. πόσαι εἰσδύνουσι διὰ τούτων εἰς ψυχὴν ἀκαθαρσίαι καὶ χωροῦσιν εἰς νεφροὺς τῶν ἐπιθυμούντων ταῦτα; πῶς οὖν τοῦ τοιοῦτου πνεῦμα θεῖον δύναται ἐμφοιτῆσαι τῇ αἰσθήσει; κρέα ἐθίετε, ἃ σῶμα μὲν παιίνει, ψυχὴν δὲ κατατῆκει, θυμὸν τίκτει, εἰρήνην δὲ διώκει, σωφροσύνην μὲν δαμάζει, ἀκολασίαν δὲ ἐξεγείρει, ἐμετοὺς ἐκβλύζει καὶ νόσους ἐνοικίζει· τοῦ σαρκοβόρου τῶν βροτῶν πνεῦμα ἐπαναχωρεῖ καὶ παλαμναῖος δαίμων ἐμφιλοχωρεῖ. καρποὶ δὲ ἀκροδρύων καὶ θινῶν βοτάναι ἔξω ἀφεθέντα κάλλιστον ἀτμὸν ἀπόζει καὶ παρὰ σοφῶν ἐστιαθέντα θεοπρεπῆ νοῦν κύει καὶ τὸ σῶμα ἐπιπρέπει. ταῦτα ὁ θεὸς ἐφύτευσεν τροφὴν βροτῶν φρονήσει· ὑμῶν δ' ἀπόλωλεν ὁ νοῦς τῇ ἀδηφαγίᾳ, ἀναπνέετε θυμὸν θηρίων σαρκῶν ζῴων ἐμφορούμενοι, ἀγγεῖα διεφθαρμένα ἐστὲ μελῶν σεσηπῶτων. λύκων καὶ λεόντων καὶ πάντων θηρίων ἀνημέρων χείρονές ἔστε ὑμεῖς· λύκοι γὰρ εἰ ἐδύναντο καρποὺς ἐσθίειν οὐκ ἂν ἐζήτουν κρέα. ταῦροι ἵπποι ἔλαφοι καὶ ἑτέρα φύσις ζῴων παμπόλλη δικαιότεραν ὑμῶν ἔχουσι τὴν τροφὴν θινῶν βοτάναις τρεφόμενα καὶ ὕδωρ πίνοντα καὶ τοῖς ὄρεσιν ἐνδαιτώμενα. διὰ τοῦτο τούτοις φίλη ἢ ἰσχὺς καὶ τὰ νεῦρα καρτερὰ πεπήγασι. τί οὖν οὐ μιμεῖσθε ταῦτα τρεφόμενα θεοῦ προνοία; 2.46 ἀλλὰ προφάσει προσφορᾶς θυσίων καὶ πυρὸς δαπάνης ἕαυτοῖς αὐτὰ ἐτοιμάζετε τροφὴν· ὅσα δὲ ἐστὶν εὐτόνα καὶ διαρκῆ, ταῦτα παρ' ὑμῶν οὐκ ἐπιβουλεύονται· ὑμεῖς γὰρ ζητεῖτε διατροφὴν πλείστην καὶ πολλὰ δαπανᾶτε διὰ τὴν ἀπληστίαν ὑμῶν καὶ εἰς μικρὰ ζῶα πλείστα κοπιᾶτε δι' ὀλίγην ἠδονὴν καὶ ματαίαν. ἀνόητος ὁ κόπος ὑμῶν καὶ ἐν ἀπωλείᾳ. διὰ ταῦτα πάντα ταλαίπωρος καὶ ἀτυχῆς ὁ βίος ὑμῶν. 2.47 ἡμεῖς δὲ οὖν οὐδὲ ὕδωρ πίνομεν ἐκόντες δίψης μὴ παρούσης. ἐξ ἀνάγκης δὲ παρούσης δίψης ταύτην ἀμυνόμεθα τὴν ἐκ φύσεως παραγενομένην πηγαῖς ὑδάτων, αἱ καὶ μὴ πινόντων ἡμῶν χέουσι τὰ ρεῖθρα. ὑμεῖς δὲ δι' ἠδονὴν γαστρὸς τέχνας ἐπινοεῖτε, ἵνα καὶ μὴ πεινῶντες διὰ τῆς ποικίλης τῶν μαγειρῶν τέχνης διαρρήγνυτε τὴν ἀθλίαν γαστέρα τὰ πρὸς γαστριμαργίαν ταύτην χορηγοῦντες. ἀέρα θηρεύετε διὰ φιληδονίαν, θάλασσαν δικτύοις σήθετε διὰ τὰς πολλὰς ὑμῶν ἐπιθυμίας. ἐπὶ τὰ ὄρη στρατεύεσθε διὰ τὴν ἀπληστίαν ὑμῶν τὴν ἐπὶ κυνῶν ἀλκὴν ἀλαζονευόμενοι, καὶ κακολογεῖτε θηρία τὰ παρὰ τῆς προνοίας δημιουργηθέντα καὶ αὐτὰ κακῆς ἐρημίας ἐνοικαλέγετε δυσαρεστούμενοι κατὰ τῆς προνοίας. καὶ τὰ μὲν διώκετε, τὰ δὲ ἀγρεύειν βούλεσθε, τὰ δὲ πλείστα φονεύετε, τὰ δὲ τούτων ἀνημερώτερα συλλαβόντες καὶ γαλεάγραις συγκλείσαντες φέρετε εἰς τὰς πόλεις, οὐχ ἵνα σπείρητε δι' αὐτῶν ἢ ἑτέραν τινὰ ἐν τούτοις χρήσιμον ἐκτελέσητε ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἵνα τὸ συγγενὲς ὑμῶν καὶ θεοῦ ἔργον ἄνθρωπον καθυβρίσαντες

ἀφανίσητε· καὶ δεδεμένον τοῦτον δεσμοῖς βιαί οἱς λελυμένω θηρίω παραβάλλετε καὶ ἀντικαθεζόμενοι ἐνατενίζετε τε τερπόμενοι τῇ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ τὸν τοῖς θηρίοις καταπαλαι ὄμενον καὶ γελῶντες· σπουδάζετε καταλῦσαι κακίστῳ μὲν τὴν κοινήν τῆς φύσεως ἡμῶν εἰκόνα τὴν χειρὶ θεοῦ πλασθεῖσαν· καὶ μετὰ τὸ τοῦτον ὑπ' αὐτοῦ διαφθαρήναι αὐτὸν πάλιν τὸν θῆρα σφαγιάσαντες ὑμεῖς πῶς ἀποτρέπεσθε, καὶ κακολογοῦντες λέγετε· "ὦ κακὸν θηρίον καὶ φονεὺ ἀνθρώπων". καὶ τὸ πάντων δὲ δεινὸν τερον, αἱμάτων καὶ σαρκῶν ἀνθρώπων τοῦ θηρὸς ἐμφορηθέντος, τοῦτον κατασφάζαντες πάλιν ὑμεῖς ἐσθίετε καὶ εὐρίσκεσθε τῶν πονηρῶν θηρίων ἀνημερώτεροι αὐτούς τούτους ἐσθίοντες καὶ ἄκα ταλάκτους συμφορὰς ἑαυτοῖς ἐν τῇ γαστρὶ σωρεύοντες. 2.48 χῶρας πάλιν τοὺς πενεστέρους ἀποστερήσαντες ὑμεῖς οἱ κοδομεῖτε οἰκίας, ἵνα θερμαινόμενοι ἡσυχαίως εὐπεπτῆτε. καὶ ἀναγκάζετε ὑμῶν τὰ ἔντερα πλατεῖς εἶναι τεχνῶν σύνθετα ἐξ ἀμέτρου ἀκρασίας, ζωοφαγίας καὶ οἰνοφλυγίας. ἡμεῖς δὲ εὐχόμεθα μηδὲ ὕδατος διψῆσαι· περισπώμεθα γὰρ ἀληθείας, ὅταν σῶμα περισσῶς ποτίσωμεν ὕδατι. ὑμεῖς δὲ χαίροντες ἐπὶ τὰς οἱ νοσοσίας συνέρχεσθε, καὶ ἐὰν μὴ ἐκμανῆτε πίνοντες οὐ παύεσθε. καὶ μετὰ ταῦτα χειρὰς ἐπὶ σπονδὰς ἐκτείνετε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν εἰς τὸν ἥλιον ἐπαίρετε παντελῶς ἐκδιώξαντες ὑμῶν τὴν φρόνησιν βαρυνόμενοι τὸν νοῦν ἀπὸ τοῦ οἴνου. εὐτυχέστεροι παρ' ὑμῖν εἰσι μᾶλλον οἱ μαινόμενοι· ἐκεῖνοι γὰρ μεθύουσιν οἶνον μὴ ἀγοράσαντες. ὑμεῖς δὲ μεριμνᾶτε τὴν τιμὴν τοῦ οἴνου, ἵνα τοῦτον ἀγοράσαντες τῇ μέθῃ τὴν φρόνησιν ἐκδιώξητε ἑαυτοῖς ἐπεισάγοντες ἔκφρονα μανίαν, κατ' ἀλλήλων χειρὰς κατακλῶντες καὶ τραύματα ἕκαστος τῷ πλησίον ἐμφοροῦντες. καὶ ταῦτα ποιεῖτε ἀναισθητῶς. εἴθ' οὕτως τοῦ οἴνου διαπνευσθέντος μανθάνετε τὰ παρ' αὐτῶν δρασθέντα ἐκ τῶν ἀληθῶν. καὶ οὐδ' οὕτως ἰσχύετε παραφυλάξαι τὴν μέθην. 2.49 πάλιν πολλὰ φαγόντες οὐκ ἰσχύετε αὐτὰ πέψαι, ἀλλ' ὅψε ἀναχωρήσαντες τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν διὰ στόματος ἐμείτε κάτωθεν ἄνω στρέφοντες τὴν φύσιν· πίνοντες ἀμετρήτως πληροῦσθε ὡς ἀγγεῖα καὶ ὀξέσαντος τοῦ οἴνου τελευταῖον τοῦτον ἀναβλύζετε ἄφρονες ἀναστρέψαντες τὸ σῶμα ἀντὶ τῶν ποδῶν ἐπὶ κεφαλὴν περιπατοῦντες ὡς τὰ ζῶα· βιάζεσθε πληροῦσθαι καὶ μετὰ ὕβρεως κενοῦσθε. νόσον προσλαμβάνοντες συντρίβετε τὸ σῶμα καὶ ἐν οἷς δοκεῖτε τὴν γαστέρα θεραπεύειν, ἐκεῖθεν ἀνιᾶσθε καὶ αἰεὶ κεκορησμένοι πάσης ἡδονῆς ἐστερημένοι· τέλος γὰρ ἀμέτρου κόρου βάσανος σώματος καὶ οὐχ ὑγεία. κολάζεσθε γὰρ νόσοις διὰ τὴν ἀμετρίαν. τί δὲ ἐστὶν ἢ τοῦ σώματος τρυφή πρὸς ψυχῆς εὐδαιμονίαν; εἰ δὲ ἐπιδείκνυσθαι βούλεσθε, ὅτι ἔχετε πολλά, τοῖς παρ' ὑμῖν ἐνδεομένοις χαρίζεσθε τὰ περισσά. ὡς δὲ ἀκούομεν, πτωχοὶ ἐστε τῷ ὄντι, ὥστε μήτε ἄρτον τοῖς αἰτοῦσιν ὑμᾶς δίδοτε, ἀναριθμήτους δὲ οὐσίας ἑαυτοῖς σπουδάζετε σωρεύειν· δοῦλοι γὰρ ἐστε σωμάτων καὶ ἐντέρων ἀκορέστων. 2.50 διὰ ταῦτα γὰρ τὰ πάθη πολλοὶ ἰατροὶ ἐν ὑμῖν οἱ κενοῦντες ὑμῶν τὴν ἀπλησίαν ἢ λιμῶν κατάχοντες τὴν πολυφαγίαν ἢ ἄλλαις τισὶ τέχναις τὴν νόσον χαλινοῦντες καὶ τοὺς τὸ πρὶν πολλὸν ἐκ χεομένους οἶνον ὡς εἰς ἀγγεῖον τετρημένον δαμάζοντες τῇ δίψῃ, μηδὲ ῥάνιδος ὕδατος τούτους καταξιοῦντες. καὶ οἱ ποτὲ κερῆ βαροῦντες νῦν βασανιζόμενοι ξηροὶ διατελοῦσιν. καὶ τότε μὲν παρὰ φύσιν ἔπινον τὸν οἶνον, νῦν δὲ κατὰ φύσιν ὕδωρ ἐπιθυμοῦσιν. καὶ τότε μὲν πεπεδημένοι ἐπιθυμία ἀκορέστῳ, νῦν δὲ στρεβλούμενοι τῇ ἐγκρατεῖα τῆς ἀνάγκης. 2.51 Βραγμαῖνες δὲ οἶνον οὐκ ἐπιζητοῦμεν, οὐκ αὐθαίρετον κτῶ μεθὰ μανίαν· ὕδωρ δὲ, ὅσον θέλομεν, ἔχομεν ἐκ θείας προνοίας, ὧ καὶ ἡδόμεθα. καὶ ἴδι' αὐτοῦ φρονοῦντες τὴν κατὰ φύσιν θεραπεύομεν δίψαν οὐ κτῶμενοι μανίαν· μᾶλλον γὰρ ἐλώμεθα θάνατον ἢ κατακυριευθῆναι μέθῃ. θηρὶ παραδοθῆναι πολλῶ μᾶλλον ἐστὶ βέλτιον ἢ δόξης θεοῦ ἀπορριφῆναι διὰ πολυποσίαν. ὁ γὰρ μεθύων ζῶων ἀλόγων ἐστὶ χείρων τεθνηκῶς φρονήσει· τὸν νοῦν γὰρ ἀπολέσας τοῦ θεοῦ ἠλλοτριώθη. 2.52 τί δὲ οἱ ἐν ὑμῖν ἐνδοξοὶ; τῷ πλούτῳ ἀπατῶνται ψευδῆ ἐνορῶντες

καὶ τὰ ἐνταῦθα μόνα ἔχειν προσδοκῶντες ἀλλήλους ἀδικοῦσι, τοὺς δὲ ἀσθενεστεροὺς καὶ φονεύοντες ἀποστεροῦσι καὶ ἃ κέκτηνται ὀλίγα. τὸ δὲ πέρας τούτων ἀναμένει θάνατος. 2.53 τί δὲ εἶπωμεν περὶ Ἐπικουρίων, ἀνδρῶν μυροβρόχων καὶ μαλακῆ ἑσθήτι γυναικῶν ἀβρῶς περιπατούντων καὶ βεβιασμένων ἀρωμάτων χυμοῖς τὸν ἀέρα μαινόντων; τί δὲ δεῖ καὶ λέγειν περὶ Στοϊκῶν λογίων φιλοσόφων τῶν φιλαργυρησάντων; τί δὲ πάλιν ἐροῦμεν περὶ τῶν Περιπατητικῶν φιλοσόφων; πάντες οὗτοι θαυμάσιοι καὶ μεγάλοι παρ' ὑμῖν, ἀλλ' οὐ παρὰ Βραγμαῶσιν. 2.54 ἀκούομεν δὲ καινὴν ἀνθρώπων φύσιν ἐξηυρησθαι παρ' ὑμῖν, ὅτι ἐκτέμνετε τοὺς ἀρρένας θήλεια αὐτοὺς βιαζόμενοι ποιῆσαι. καὶ γίνεται ὁ παρ' ὑμῖν ἄνθρωπος γεννηθεὶς οὔτε σπείρων ὡς ἀνὴρ οὔτε τίκτων ὡς γυνή, ζῆ δὲ μόνον εἰς ἰδίαν ὕβριν. τίς οὐκ ἂν ὑμᾶς ἐλεήσει βλέπων ἐν ὑμῖν τοῦτον τὸν ἀφανισμόν; 2.55 οἰκτείροντες δὲ ὑμᾶς ἡμεῖς ὠφελοῦμεν οὐδὲν τῷ μὴ συν τρέχειν τὴν γνώμην ὑμῶν προθέσει τῶν Βραγμαίων. ἡμεῖς τοίνυν μισοῦμεν ὑπερηφανίαν καὶ φιλοῦμεν πᾶσαν ἀνθρωπίνην φύσιν, προκαθήμενοι τῆς ἀληθείας διδάσκαλοι καὶ ἐνδεικταὶ ὁδοῦ τῆς δικαιοσύνης τοῖς εὐεργετῆσθαι βουλομένοις, ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ὡς ἐν μεγίστῳ οἴκῳ γυμνῇ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντας διαζῶντες ὥσπερ καὶ τῷ σώματι, τουτέστιν ὀλοκλήρῳ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντα ἄνθρωπον πλουτοῦμεν. 2.56 ἀκούομεν δέ, ὅτι Μακεδονία βιάζεται πάντα πρότερον αὐτὴ βιασθεῖσα· τῆς γὰρ προτρεπομένης ψυχῆς εἰσι πάντες δοῦλοι. ἀλλὰ τούτων πάντων ἄπειροὶ εἰσι Βραγμαῖνες ὑπ' οὐδενὸς πολέμου μενοῖ· οὐδενὸς γὰρ τῶν ἐν ὑμῖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν. 2.57 σὺ δέ, εἰ βούλει, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, τὰ ἡμέτερα φρονεῖν, παραγενόμενος εἰς Ἰνδοὺς καὶ Βραγμαῖνας ἰδὼν ἐπ' ἐρημίας οἴκησον γυμνός· ἄλλως γὰρ σε οὐ δεχόμεθα ἡμεῖς, ἐὰν μὴ πρῶτον πάσας τὰς ἀρχὰς ἀπορρίψῃς ἀπὸ σεαυτοῦ, ἐφ' αἷς γένηθαι καὶ μέγα φρονεῖς. ἄψονται δέ σου προνοίας λόγοι, ὅπερ πρότερον εἰρήκειν σοι, καὶ ἀγαπήσεις ἐκ καρδίας σου πάντα, ὅσα τότε ἐπὶ νεσας θαυμάσας· καὶ ἐὰν μοι πεισθῆς καὶ ποιήσῃς ταῦτα, οὐδεὶς ὅλως οὐκέτι πολεμήσει σε οὐδ' ἀφελέσθαι σού τίς τι δυνήσεται λοιπὸν ὧν οὐ κέκτησαι· ἐὰν γὰρ ἐμοὶ πεισθῆς κατὰ κράτος καὶ ἀσφαλῶς, οὐδεὶς οὐδὲν τοῦ ὑμετέρου βίου εὐρήσει παρά σοι· ὕλαι γὰρ σε θρέψουσι λοιπὸν τῆς προνοίας σοι πάντα χορηγούσης ὥσπερ καὶ ἡμῖν, καὶ ἐν πᾶσι πλουτήσεις μιμησάμενος Βραγμαῖνας ἀκριβῶς. καὶ ἐμοὶ τοῦτο καταγραφῆσεται εἰς αἰώνιον χαρὰν ἢ σὴ ὠφέλεια· τοῦτο γὰρ καὶ παρ' ἐμοῦ ἤτησας ἐξ ἀρχῆς. οὐ φθονοῦμεν οὐδ' ἡμεῖς οὐδένα τῶν βουλομένων ἀληθῶς εὐσεβεῖν εἰς τὸν θεὸν καὶ βίον ἡμέτερον ἐθέλοντας ζηλοῦν οἰκτείροντες πᾶσαν ἀνθρώπου φύσιν".